

SXEDIO.91U

1.5.1941: Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΚΑΛΕΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΟΥΝ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΝΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΤΡΑΠΟΥΝ ΘΥΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΩΝ

Με την κατάληψη της Ελλάδας από τους γερμανο-ιταλούς τον Απρίλη του **1941** οι κίνδυνοι για την Κύπρο είχαν αρχίσει να μεγαλώνουν σε τέτοιο σημείο ώστε ο κυβερνήτης αποφάσισε, την εκκένωση των μεγάλων αστικών κέντρων προς την ύπαιθρο.

Ετσι με διάγγελμά του την **1η Μαΐου 1941** ο Κυβερνήτης κάλεσε το λαό να εγκαταλείψει τις πόλεις, αν δεν είχε λόγους που επέβαλλαν την παραμονή του σ' αυτές, ώστε σε περίπτωση ενδεχομένων επιδρομών να αποφεύγονταν όσο το δυνατό θύματα:

" Ενα από τα αποτελέσματα της κατοχής της Ελλάδας από τους Ναζί υπήρξε προφανώς να φέρει τον πόλεμο πιο κοντά προς την Κύπρο. Ο κ. Ουίνστον Τσέρτσιλ μας έχει ήδη προειδοποιήσει ότι ο πόλεμος στη Μεσόγειο θα αυξηθεί τώρα σε ένταση. Η Κύπρος υπέκειτο από μακρού σε επίθεση από αέρα και τώρα είναι λογικό να αναμένουμε ότι πιθανόν να υποστούμε εναέριο βομβαρδισμό. Δεν μπορούμε να πούμε πότε ή που οι επιθέσεις είναι πιθανόν να γίνουν, αλλά πρέπει να υποθέσουμε από τις αμείλικτες επιθέσεις τις οποίες διενήργησε ο εχθρός κατά των αστικών πληθυσμών αλλού, ότι οι μεγαλύτερες πόλεις είναι πιθανόν να υποστούν το βάρος οποιωνδήποτε εναέριων επιδρομών κατά της Κύπρου.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, συμβουλεύω όλους εκείνους οι οποίοι δεν έχουν ειδικό λόγο να παραμένουν στις πόλεις, όπως βρουν διαμονή αλλού. Για πολλούς από τους κατοίκους των πόλεων αυτό δεν θα σημαίνει τίποτε περισσότερο από απλή μετακίνηση στην ύπαιθρο όπως πράττουν κάθε καλοκαίρι, και πιστεύω, ότι πολύ λίγοι είναι οι κάτοικοι των πόλεων της Κύπρου, οι οποίοι δεν έχουν μερικούς φίλους ή

συγγενείς στα χωριά προς τους οποίους θα μπορούν να στραφούν για την παροχήν διαμονής.

Εάν εκείνοι, οι οποίοι δεν έχουν σοβαρό λόγο να παραμένουν στις πόλεις αναχωρήσουν τώρα, θα υποβοηθήσουν στην ελάττωση των αποτελεσμάτων των εναέριων επιδρομών, οι οποίες είναι πιθανόν να γίνουν και θα διευκολύνουν το έργο της Οργάνωσης Παθητικής Αεράμυνας και άλλων υπηρεσιών.

Προς εκείνους οι οποίοι παραμένουν στις πόλεις, απευθύνω έκκληση, όπως προσφέρουν τη βοήθεια τους είτε να εγγραφούν αμέσως στην Οργάνωση Παθητικής Αεράμυνας, είτε εάν δεν πράξουν τούτο, να συμμορφώνονται πρόθυμα προς οποιεσδήποτε οδηγίες, οι οποίες είναι πιθανόν να δοθούν προς αυτούς από τις αρχές".

Επίσης ο Κυβερνήτης Μπάττερσιλλ σε μια επίσημη ανακοίνωση του που έδωσε στη δημοσιότητα λίγες μέρες αργότερα έδινε οδηγίες στο κοινό για το τι θα έπραττε σε περίπτωση εχθρικής απόβασης ή ρίψης Αλεξιπτωτιστών:

"Λίγα μόνο πρόσωπα είναι δυνατό να υπάρχουν τώρα, τα οποία δεν γνωρίζουν τι θα πράξουν κατά τη διάρκεια αεροπορικής επιδρομής. Εάν όλοι θυμούνται τις οδηγίες που θα τους δόθηκαν και συμμορφώνονται προς αυτές, όχι μόνο θα προστατεύσουν τους εαυτούς τους, αλλά δυνατόν επίσης να στερήσουν από τον εχθρό την ικανοποίηση να επιφέρει βαριές απώλειες.

Υπάρχουν, εν τούτοις και καλές μορφές επιθέσεως, για τις οποίες οφείλουμε να παρασκευασθούμε, αλλά είναι ουσιώδες όπως ο κάθε ένας γνωρίζει τι θα πράξει εάν συμβεί να πραγματοποιηθούν.

ΕΑΝ ΓΙΝΟΥΝ ΑΠΟΒΑΣΕΙΣ

Εχθρικές απόπειρες αποβάσεων από αέρα ή θάλασσα δυνατό να συνοδεύονται ή μη από αεροπορικές επιδρομές, αλλά ο βασικός κανόνας είναι πάντοτε ο ίδιος: Ζητήστε καταφύγιο και μείνετε εκεί όπου

είσθε μέχρις ότου ο κίνδυνος παρέλθει ή μέχρις ότου λάβετε άλλες οδηγίες.

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΩΝ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΙΣΤΩΝ

Εάν ακούσετε ότι εχθρικά στρατεύματα αποβιβάστηκαν στην ακτή πλησίον της πόλης του χωριού σας η πρώτη σκέψη την οποία δυνατόν να κάμετε είναι να απομακρυνθείτε είτε σε τόπον ο οποίος κατά τη γνώμη σας θα ήταν ασφαλέστερος, αλλά ο ασφαλέστερος τόπος είναι εκείνος, στον οποίο πρέπει να παραμένετε. Παρομοίως, εάν εχθρικά αεροπλάνα ή αλεξιπτωτιστές προσγειωθούν κοντά στην πόλη ή το χωριό σας, μη αποπειραθείτε να διαφύγετε αλλού, αλλά μένετε εκεί όπου είσθε, σε μέρος προστατευόμενο μέχρις ότου παρέλθει η μάχη. Και πάλι εάν ακούσετε ότι ο εχθρός έφθασε στο χωριό το αμέσως επόμενο του δικού σας χωριού, μη φαντασθείτε ότι θα αποφύγετε τον κίνδυνο με το να φύγετε μακριά προτού ο εχθρός φθάσει στο χωριό σας. Οτιδήποτε συμβεί σε τέτοια περίπτωση οφείλετε να μείνετε εκεί όπου βρίσκεστε.

ΓΙΑ ΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΑΣ

Υπάρχουν δυο βάσιμοι λόγοι που δικαιολογούν τη συμβουλή αυτή. Ο πρώτος είναι ότι εάν αποπειραθείτε να απομακρυνθείτε δυνατόν να φονευθείτε, ο εχθρός εάν δει πρόσφυγες σε πορεία θα τους πολυβολήσει για να αυξήσει τον πανικό και οι δικοί μας στρατιώτες δυνατόν να σας εκλάβουν εσφαλμένα, ως εχθρό, ο οποίος θα χρησιμοποιήσει όλα τα είδη των μεταμφιέσεων. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι οι στρατιώτες μας θα σπεύσουν να συναντήσουν τον επιδρομέα, εάν δε συνωθείσθε στους δρόμους θα παρεμβάλλετε σε αυτά πρόσκομμα. Δεν θα μπορούν να σταματήσουν για να σας βοηθήσουν και απλώς θα παρεμποδίσετε στο να συναντήσουν τον εχθρό και να τον ρίψουν στη θάλασσα.

Σε τέτοιες έκτακτες περιστάσεις είναι απόλυτη στρατιωτική ανάγκη όπως διακοπεί κάθε

αστική συγκοινωνία τόσο στις πόλεις όσο και στην ύπαιθρο. Εάν οδηγείτε αυτοκίνητο ή φορτηγό αυτοκίνητο και προκύψει στο μεταξύ μια τέτοια έκτακτη περίπτωση, οφείλετε να οδηγήσετε το όχημά σας μακριά από την οδό, να σταματήσετε, να βγείτε από αυτό και να ζητήσετε καταφύγιο.

ΜΗ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΤΑΣ ΔΙΑΔΟΣΕΙΣ

Μη λαμβάνετε υπόψη τις ιστορίες περί του τι ο εχθρός έκαμε ή πού είναι. Να είστε ήρεμος, εάν ο γείτονάς σας χάσει την ψυχραιμία του, προσπαθείστε να μη χάσετε κι εσείς τη δική σας. Μπορείτε να δώσετε βοήθεια δίδοντας παράδειγμα στους άλλους. Προ παντός να θυμάστε τον βασικό κανόνα: Μείνετε εκεί όπου βρίσκεστε, εκτός εάν και μέχρις ότου οι στρατιωτικές, οι αστυνομικές ή οι πολιτικές αρχές ή η οργάνωση Παθητικής Αεράμυνας σας δώσουν άλλες εξηγήσεις στις οποίες οφείλετε να υπακούσετε πρόθυμα,

Για να πάρουν γνώση των οδηγιών αυτών όλοι οι πολίτες της Κύπρου, θα τοιχοκολληθούν σύντομα σε όλες τις πόλεις και τα χωριά πινακίδες που να υπενθυμίζουν σε αυτούς ότι οφείλουν να παραμένουν εκεί όπου είναι σε ώρα έκτακτης ανάγκης. Οι πινακίδες αυτές δεν θα σημαίνουν, ότι η εκκένωση πρέπει να σταματήσει, τέτοια σημασία δεν έχουν επίσης οι παρούσες οδηγίες. Η οδηγία να παραμείνετε εκεί όπου είσθε δεν θα εφαρμοσθεί προτού επιχειρηθεί πράγματι επίθεση από στρατεύματα που μεταφέρονται από αέρα ή θάλασσα.

Εάν γίνει μια τέτοια απόπειρα, θα είναι έργο των ενόπλων δυνάμεων μας να την συντρίψουν. Οι πολίτες μπορούν να παράσχουν την καλύτερη βοήθεια, απομακρυνόμενοι και πράττοντες ότι λέγεται σε αυτούς: Εάν επιθυμείτε να πολεμήσετε τον επιδρομέα και να υπερασπίσετε τις εστίες σας, καταταχθείτε στο Κυπριακό Σύνταγμα ή προσφέρετε τις υπηρεσίες σας στην τοπική Εθελοντική δύναμη ή στην Οργάνωση

της Παθητικής Αεράμυνας".

Ο Κυβερνήτης δεν είχε άδικο. Στα σχέδια του Χίτλερ περιλαμβανόταν και η κατάληψη της Κύπρου όπως διαπιστώθηκε αργότερα.